

Särskilda villkor etableringskurs på folkhögskola 2021

Fastställda 2020-12-09 av Folkbildningsrådets styrelse

Uppdrag

Regeringen har i regleringsbrev sedan 2014 angett att Arbetsförmedlingen efter rekvisition från Folkbildningsrådet får lämna bidrag till folkhögskolor som anordnar särskilt anpassade utbildningar för nyanlända som omfattas av Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag. Etableringskursen kan innehålla flera insatser som kombineras med varandra, bl.a. svenska samt studieförberedande och arbetsförberedande insatser.

Allmänna villkor

Genom att rekvirera medel för genomförda insatser förbinder sig folkhögskolan att följa dessa villkor.

Verksamheten regleras utöver särskilda villkor också av *Statsbidrag till folkhögskolor 2021 – villkor och fördelningskriterier (20/00799)*. De särskilda villkoren kompletterar eller utgör en anpassning av de generella villkoren.

Folkbildningsrådet kommer kontinuerligt att följa upp verksamheten och kan kräva in kompletterande uppgifter. Uppfylls inte villkoren har Folkbildningsrådet rätt att återkräva utbetalda bidrag.

Särskilda villkor

Dokumentation

1. För att dokumentera deltagarnas stärkta möjligheter till vidare studier ska folkhögskolan ge varje deltagare:
 - ett kompetensintyg av vilket det ska framgå vilka kunskaper och färdigheter som deltagaren har uppnått, samt
 - en plan för att påbörja eller återgå till reguljära studier.

2. Folkhögskolan ska dokumentera deltagarnas närvaro och redogöra för detta vid eventuell förfrågan från Arbetsförmedlingen.
3. Folkhögskolan ska arkivera anvisningsunderlagen från Arbetsförmedlingen, då dessa utgör underlag för rekvisitioner.

Lokaler

4. Etableringskursen får inte bedrivas som distansstudier.¹
5. Kursen ska genomföras i folkhögskolans ordinarie utbildningslokaler på samma plats som folkhögskolans ordinarie statsbidragsberättigade folkbildningsverksamhet genomförs.
6. Undantag om kravet på ordinarie lokaler kan göras efter godkänd ansökan hos arbetsförmedlingen samt godkännande av anordnarskapet hos Folkbildningsrådet². Efter godkännande från Arbetsförmedlingen ska följande dokumentation upprättas av folkhögskolan och godkännas av Folkbildningsrådet innan kursen kan påbörjas:
 - ett skriftligt samverkansavtal mellan folkhögskolan och den part vars lokaler används. I avtalet ska det framgå att skolan är anordnare av verksamheten. Ersättningar till avtalsparten ska ej vara schabloniserade, utan ska specificeras i avtalet.
 - en beskrivning av skolans anordnarskap gällande planering, kursledning (inkl. kursansvarig lärare), genomförande, uppföljning och kvalitetssäkring av utbildningen

Kursens kvalitet

7. Etableringskursen ska ha en lärartäthet på minst 1,8 heltidstjänster per 1000 deltagarveckor, exklusive särskilda lärarinsatser för att hantera språkstöd.³
8. Folkhögskolan ska säkerställa att:

¹ Med anledning av den pågående coronapandemin finns särskilda beslut och riktlinjer gällande distansverksamhet. För aktuell information, se folkbildningsradet.se.

² För rutiner kring ansökan om undantag för att bedriva verksamhet i andra lokaler än folkhögskolans ordinarie, se bilaga 2 Rutiner.

³ 1. Beräkningen av lärartäthet ska ske utifrån de kriterier som anges i *Statsbidrag till folkhögskolor 2021 – villkor och fördelningskriterier (20/00799)*.

- etableringskursen har en kursansvarig lärare som är anställd eller har sitt tjänsteställe vid anordnande folkhögskola
- övervägande del av personalen på etableringskursen är anställda eller har sitt tjänsteställe vid anordnande folkhögskola
- 9. Folkhögskolan ansvarar för att lagstiftningen gällande arbetsmiljö och diskriminering efterföljs.
- 10. Folkhögskolan ska upplysa deltagare i etableringskursen om möjligheten att få råd av och anmäla ärenden till Folkhögskolornas studeranderättsliga råd, FSR.
- 11. Folkhögskolan ska säkerställa att deltagare på etableringskursen ges försäkringsskydd på motsvarande sätt som skolans deltagare i övrigt.
- 12. Bidraget för etableringskursen får inte användas till verksamhet med kommersiellt syfte.

Anordnarskap

- 13. Anordnande folkhögskola ansvarar för att ta fram innehållet för etableringskursen utifrån insatsens syfte, mål och skolans profil och informera Arbetsförmedlingen om kursupplägget.
- 14. Folkhögskolan ansvarar för att det i kontakten med deltagare och externa aktörer framgår tydligt att det är folkhögskolan som är anordnare av etableringskursen.
- 15. I folkhögskolans anordnarskap ingår ansvar för:
 - planering, kursledning, genomförande, uppföljning och kvalitetssäkring av utbildningen
 - information om kursen gentemot deltagare
 - utfärdande av kursintyg
 - deltagarnas studiesituation och rättigheter

Rapportering till Folkbildningsrådet

- 16. Folkhögskolan ska kontinuerligt och skyndsamt rapportera genomförd verksamhet med deltagare som genomfört minst 15 kursdagar enligt följande:
 - antal deltagare samt antal kvinnor och män

- antal deltagare som avbrutit utbildningen
- antal faktiskt genomförda deltagarveckor

Rekvisition av medel

17. Folkhögskolan ska skicka in en av rektor påskriven rekvisition enligt rutiner för utbetalning av bidrag.⁴ Om påskriven rekvisition inte inkommit till Folkbildningsrådet senast 1 februari 2022 har Folkbildningsrådet rätt att återkräva utbetalt bidrag.

Rapportering till Statistiska centralbyrån (SCB)

18. Folkhögskolan ska rapportera deltagare som påbörjat en etableringskurs på folkhögskola samt eventuella avbrott (oavsett när under kursen) till SCB i samband med ordinarie statistik- och deltagarrapportering under kurstyp 21.

Bilagor

1. Utgångspunkter – Etableringskurs på folkhögskola 2021
2. Rutiner – Etableringskurs på folkhögskola 2021

⁴ För rutiner kring utbetalning se bilaga 2 Rutiner.

Bilaga 1 - Utgångspunkter etableringskurs på folkhögskola 2021

Utgångspunkter för etableringskurs på folkhögskola bygger på avtal mellan Arbetsförmedlingen och Folkbildningsrådet.

Verksamhetens mål och syfte

Syftet med utbildningen är att deltagarna efter avslutad kurs ska ha stärkt sina möjligheter att studera inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande eller gymnasial nivå, eller motsvarande utbildning inom folkhögskola, samt särskild utbildning för vuxna eller att få ett arbete.

Målet med verksamheten är att under 2021 erbjuda maximalt 5 000 personer inom målgruppen en kursplats som omfattar 130 utbildningsdagar under sex sammanhängande månader.

Målgrupp

Målgruppen för kursen är personer som omfattas av etableringsuppdraget enligt lagen (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare, och som har anvisats till etableringsprogrammet.

Personer med kort utbildningsbakgrund ska prioriteras, det vill säga personer utan fullständig gymnasieutbildning.

Det är Arbetsförmedlingen som beslutar vem som ska delta i kursen. Arbetsförmedlingen gör en arbetsmarknadspolitisk bedömning som ligger till grund för insatser inom ramen för etableringsuppdraget. Kursen ska ingå som en insats i den enskildes planering inom ramen för etableringsprogrammet.

Kursen ska vara tillgänglig för alla personer. Bristande språkkunskaper i svenska ska inte vara ett hinder för att en person ska kunna delta.

Kursens inriktning

Kursen ska innehålla

- studier i svenska språket

- orienterande insatser⁵ som syftar till öka deltagarens studieförutsättningar och kunskap om utbildning och arbetsmarknad
- studieförberedande insatser.

Kursen kan även innehålla

- arbetsförberedande insatser.

Studierna ska vara anpassade efter individens förutsättningar och behov och ska genomföras med folkhögskolans arbetssätt och metoder. Det är också viktigt att deltagarens tidigare arbetslivserfarenhet och yrkesbakgrund synliggörs och tillvaratas. Praktik kan ingå i kursen som ett komplement men får inte vara den huvudsakliga sysselsättningen för deltagaren.

Om arbetsförberedande insatser erbjuds, ska de bestå av aktiviteter som syftar till att öka deltagarens möjlighet till arbete.

Kursens omfattning

- Kursen ska bestå av 130 kursdagar under sex sammanhängande månader, vilket innebär 26 veckor med fem kursdagar per vecka.
- Undervisningen ska bedrivas på heltid, vilket för en studerande motsvarar 40 timmar per arbetsvecka. I det ingår organiserad studietid om minst 20 x 60 minuter eller 30 x 40 minuter, exempelvis lektioner eller studiebesök, samt egen studietid.
- Det ingår inga lov i kursen, men helgdagar är lediga och räknas inte som kursdagar. I vissa enstaka fall kan Arbetsförmedlingen bevilja ledighet för deltagaren. Denna ledighet bedöms utifrån den enskilde deltagarens behov, enligt Arbetsförmedlingens föreskrifter.
- Studier på deltid kan endast ske i undantagsfall. Exempelvis om personen arbetar på deltid, eller har en etableringsplan med en omfattning som är mindre än heltid. Det är Arbetsförmedlingen som beslutar om personen ska delta på deltid.

⁵ De orienterande insatserna ska inte ha samma innehåll som den samhällsorientering som kommunerna ansvarar för enligt förordning (2010:1138) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare

Kostnader för deltagaren

Kursen är kostnadsfri för deltagaren. Den som anvisas till kursen får etableringsersättning under kurstiden. Kostnader för måltider betalas av deltagaren.

Arbetsförmedlingen kan, efter en individuell bedömning, ge bidrag till hjälpmedel för att en person med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga ska kunna ta del av utbildningen.

Folkhögskolan ska säkerställa att deltagare på etableringskursen ges försäkringsskydd på motsvarande sätt som skolans deltagare i övrigt.

Försäkring vid praktik

För att en person ska omfattas av försäkring (personskada) vid praktik som ingår i kursen ska:

- aktiviteten vara planerad och dokumenterad hos Arbetsförmedlingen. Tid, plats och omfattning ska framgå.
- Arbetsförmedlingen innan praktikens start har gjort en arbetsgivarkoll och samrådat med facklig organisation

Anslagsdisposition

Folkhögskolan erhåller 51 500 kr per anvisad plats med omfattningen 130 dagar. Avbryter deltagaren utbildningen inom de tre första veckorna efter kursstart utgår ingen ersättning för den platsen.

Bidraget är avsett för pedagogiska kostnader såsom personal, lokaler och litteratur och språkstöd.

Folkhögskolan garanteras bidrag för anvisade deltagare motsvarande tilldelad ram. Även verksamhet som överskrider tilldelad ram kan genomföras, men ersättning kan inte garanteras för den.

Vid frågor kring detta ärende kontakta ansvarig handläggare vid Folkbildningsrådet eller e-post till etablering@folkbildningsradet.se.

Bilaga 2 - Rutiner etableringskurs på folkhögskola 2021

Folkbildningsrådet erbjuder manuella rutiner för de skolor som inte använder Schoolsoft. Kontakta Folkbildningsrådet om skolan saknar blanketter.

Ansökan om platser

Folkbildningsrådet utlyser ansökan om platser via e-post och enkätverktyg.

Ansökan om undantag av krav om verksamhet i ordinarie lokaler

Det är Arbetsförmedlingens regioner som beslutar om undantaget av krav om att bedriva verksamheten i folkhögskolans ordinarie lokaler. Godkännandet av utbildning i andra lokaler sker för ett kalenderår i taget och folkhögskolan måste årligen göra en ny ansökan. Behovet av verksamheten på aktuell plats styr bedömningen.

Inför ett nytt kalenderår ska ansökan om utbildning i andra lokaler lämnas in till regionen senast 1 oktober. Detta gäller även förnyelse av ansökan om utbildning i andra lokaler. Arbetsförmedlingens region meddelar i sin tur sitt beslut senast 1 november.

I de fall där behov av utbildningsplatser utanför ordinarie lokaler uppstår vid andra tillfällen under ett kalenderår ska ansökan om att bedriva utbildning i andra lokaler ske senast 30 dagar innan tänkt kursstart.

Ansökan sker till Arbetsförmedlingens regionala kontaktperson via ett ansökningsformulär. Efter godkänt beslut från Arbetsförmedlingen ska folkhögskolan enligt gällande särskilda villkor skicka in erforderlig dokumentation till Folkbildningsrådet. Kursen kan startas efter godkänt beslut från både Arbetsförmedlingen och Folkbildningsrådet.

Registrering av kursstarter och anvisning

Folkhögskolorna ska informera Arbetsförmedlingen och Folkbildningsrådet om:

- vilken ort utbildningen genomförs på och antalet tillgängliga platser/ort,
- skolan erbjuder gruppstarter och/eller successiv antagning,
- när platserna kan tas i anspråk

Folkbildningsrådet samlar in uppgifterna i samband med fördelning av platser och registrerar uppgifterna i Arbetsförmedlingens system. Därefter kan lokal förmedling anvisa. Arbetsförmedlingen hittar de registrerade starttillfällena i Arbetsförmedlingens interna KA Webbstöd.

Folkhögskolan ska meddela eventuella korrigeringar av kursdatum till Folkbildningsrådets mailadress etablering@folkbildningsradet.se senast fem arbetsdagar innan ändringen ska gälla. Rubricera mailet med ”*Korrigerering av kursstart*”.

Anvisning till gruppstarter kan ske fram till kursstartsdatumet. Om Arbetsförmedlingen inte kan anvisa det antal deltagare som motsvarar folkhögskolans tilldelade antal platser kan Arbetsförmedlingen, efter överenskommelse med skolan, fylla på med deltagare i kursen fram till 15 kursdagar efter ordinarie kursstart. Dessa deltagare kan efter överenskommelse med Arbetsförmedlingen erbjudas återstående kurstid av sexmånadersperioden.

Om folkhögskolan vill flytta platser mellan skolans olika kursstarter i Arbetsförmedlingens system, ska Folkbildningsrådet informeras via etablering@folkbildningsradet.se, rubricera mailet ”*Komplettering av deltagare*”. När det är åtgärdat kan Arbetsförmedlingen anvisa ytterligare deltagare till kursen.

Vid successiv anvisning kan deltagaren efter överenskommelse lokalt börja kursen tidigast dagen efter anvisningsdatum.

Möjligheten att skilja en deltagare från utbildningen ska ske enligt Arbetsförmedlingens regler för återkallelse av anvisning.

Rapportering till Folkbildningsrådet

Folkhögskolan rapporterar kontinuerligt under året genomförd verksamhet avseende deltagare som genomfört minst 15 kursdagar.

Observera att enbart inlämnad SCB-rapportering inte utgör underlag för bidragsutbetalning.

Genomförd verksamhet rapporteras i Schoolsoft enligt följande:

- antal deltagare, antal kvinnor och män
- antal deltagare som avbrutit utbildningen
- antal faktiskt genomförda deltagarveckor

Schoolsoft tar hänsyn till statsbidragskravet att deltagaren ska ha genomfört minst 15 kursdagar efter kursstart och rapporterar faktiskt genomförda deltagarveckor avseende dessa.

Rapportering (samt påskriven rekvisition augusti + slutreglering) ska vara Folkbildningsrådet tillhanda senast den första vardagen i varje månad, även de månader ingen utbetalning sker på följande sätt:

Instruktioner för hur rapporteringen görs i Schoolsoft:

- Generera rapporten och spara under rätt månad.
- Tryck på knappen *rapportera*.

De folkhögskolor som inte använder Schoolsoft ska rapportera verksamheten månadsvis genom att fylla i och skicka in en manuell blankett. Rapporteringen ska inlämnas till Folkbildningsrådet senast den första vardagen varje månad, genom att skicka den till etablering@folkbildningsradet.se.

Kontakta Folkbildningsrådet om skolan saknar blanketter.

Utbetalning av bidrag

Ersättning utgår efter rapportering/rekvirering om 51 500 kronor per anvisad deltagare.

Utbetalning av bidrag under 2021 sker fem gånger per år enligt följande:

- **mars** - Utbetalning enligt rapporterat i Schoolsoft/manuell rapportering per den 1 mars
- **maj** - Utbetalning enligt rapporterat i Schoolsoft/manuell rapportering per den 3 maj
- **augusti** - Utbetalning enligt rapporterat i Schoolsoft/manuell rapportering per den 2 augusti. I augusti ska även en av rektor

påskriven rekvisition för de platser som startats fr.o.m. 1 januari 2021 skickas in. Om påskriven rekvisition saknas eller inte stämmer överens med inrapporterad verksamhet i Schoolsoft vid tillfället för avstämning blir folkhögskolan återbetalningsskyldig för de platser som inte finns med i någon rekvisition.

- **oktober** - Utbetalning enligt rapporterat i Schoolsoft/manuell rapportering per 1 oktober
- **december** - Utbetalning enligt rapporterat i Schoolsoft/manuell rapportering per 1 december

Slutreglering av bidrag för 2021 sker:

- **februari 2022** - Utbetalning enligt rapporterat i Schoolsoft/manuell rapportering per den 1 februari 2022. I slutregleringen ska även en av rektor påskriven rekvisition för de platser som startats fr.o.m. 1 januari t.o.m. 31 december 2021 skickas in

För skolor som bedriver etableringskurs under endast en del av året (t.ex. våren) ska en av rektor påskriven rekvisition skickas in för samtliga genomförda platser vid minst ett av rapporteringstillfällena augusti eller februari (2022).

Bidrag får rekvireras för deltagare som anvisats av Arbetsförmedlingen och som påbörjat utbildningen förutsatt att deltagaren genomfört sina tre första kursveckor (dvs. 15 kursdagar). Senare avbrott påverkar inte statsbidraget till folkhögskolan.

Folkhögskolan garanteras bidrag för anvisade deltagare motsvarande tilldelad ram, men bidrag bör rekvireras för samtliga anvisade deltagare även om tilldelad ram överskridits. I de fall där den totala anslagsramen inte förbrukas kan Folkbildningsrådet eventuellt efter överenskommelse med Arbetsförmedlingen fördela ej förbrukade medel till folkhögskolor som genomfört verksamhet utöver tilldelad ram.

Årsskiftet

Sista dagen för att rekvirera medel avseende 2021 års verksamhet, (d.v.s. deltagare som anvisats och påbörjat någon gång mellan 1 januari och den 31 december 2021), är den 1 februari 2022. Rekvisitionen som lämnas in

ska vara signerad av rektor och innehålla all verksamhet som genomförts under hela 2021.

Skolor med kurser som påbörjats i slutet av 2021 och därmed fortsätter under 2022 ska rapportera genomförda deltagarveckor efter kursens slut till Folkbildningsrådet, dock senast 1 augusti 2022.

Kontrollera att samtliga platser som startats under perioden 1 januari 2021 – 31 december 2021 finns med i rekvisitionen till slutregleringen. Platser som ej finns med i slutregleringen kommer inte att ersättas.

Rättningar

Rättningar retroaktivt kan göras inom innevarande år. När folkhögskolan har genomfört rapporteringen och rekvisitioner enligt rutin kommer Folkbildningsrådet att ta hänsyn till det vid utbetalning.

Verksamhetsrapportering till SCB

Deltagare som påbörjat en etableringskurs på folkhögskola samt eventuella avbrott (oavsett när under kursen) ska rapporteras till SCB i samband med ordinarie statistik- och deltagarrapportering under Kurstyp 21.

Rapportering av deltagare (deltagarstatistiken) sker på samma sätt som för kurstyperna 1 och 2. Registrera bland annat ålder, utbildningsbakgrund, funktionsnedsättning, utlandsfödd/svenskfödd och avbrott.

Kursnumret är unikt och får bara användas för en etableringskurs under kalenderåret.

Vid SCB-rapportering används samma kursnummer som vid rapportering till Folkbildningsrådet.

Dokumentation efter genomförd kurs

För att dokumentera deltagarnas stärkta möjligheter till vidare studier ska folkhögskolan efter genomförd etableringskurs ge deltagare:

- ett kompetensintyg, som ska kunna ligga till grund för validering för fortsatta studier på folkhögskola eller inom den kommunala vuxenutbildningen. Intyget ska även kunna användas i kartläggningen vid intag till Sfi.

- en plan för fortsatt väg till studier eller till arbetsmarknaden efter genomförd utbildning på folkhögskola. Planen ska tas fram genom studie- och yrkesvägledning. I planen bör erfarenheter och intresseområden dokumenteras samt eventuella behov av anpassningar som uppmärksammas och som är av betydelse för personens förmåga att nå sina mål inom arbete eller studier.

Intygsmall och mall för plan för fortsatt väg till studier som ska användas finns i Schoolsoft, och kan också fås genom att kontakta Folkbildningsrådet.

Klagomålshantering

Handläggning av klagomål sker på den organisation som är ansvarig, oavsett var ärendet lämnas in från början. Vid klagomål som ska handläggas av Folkbildningsrådet gäller *Riktlinjer för utredning och granskning samt återkrav av statsbidrag och avveckling*.

Upplysningar och kontaktinformation

Verksamhetsfrågor och rekvisitioner skickas till etablering@folkbildningsradet.se.

För att komma i kontakt med ansvarig handläggare, se www.folkbildningsradet.se

Systemfrågor: fhsk@schoolsoft.se